Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 181/2018 vp

Maailman postiliiton yleissopimuksen voimaansaattaminen

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan pyytämänä asiantuntijalausuntona hallituksen esityksestä Maailman postiliiton yleissopimuksen voimaansaattamisesta Posti toteaa seuraavaa.

Maailman postiliiton (UPU) sopimuksiin perustuvan postiverkoston avulla Posti tarjoaa suomalaisille yrityksille ja kansalaisille kansainväliset kirje- ja pakettipalvelut kaikkiin 192 UPU:n jäsenmaahan. Pienen maan ja pienen postioperaattorin näkökulmasta Maailman postiliiton postiverkostolle ei ole tällä hetkellä vaihtoehtoa.

Maailman postiliiton 26. kongressissa Istanbulissa hyväksyttiin syksyllä 2016 muutokset liiton sopimuksiin. Keskeisiä muutoksia olivat päätemaksujärjestelmän muuttaminen sekä kansainvälisiä lähetyksiä koskevan tuotejärjestelmän uudistaminen. Sopimus tuli kansainvälisesti voimaan 1.1.2018. **Posti kannattaa Suomen liittymistä uusittuun yleissopimukseen nopealla aikataululla.**

Tuote- ja maksu-uudistus:

Päätemaksuja koskevat sopimusmääräykset asettavat kansainvälisen postiliikenteen maksutason Postille aiheutuvia kustannuksia alemmalle tasolle. Tämä luo ristiriidan Maailman postiliiton sopimusmääräysten ja hinnoittelun kustannusvastaavuutta korostavan kansallisen ja EU:n postitoimintaa koskevan sääntelyn välille. Hintaeron merkitys on kasvanut kansainvälisen verkkokaupan lisättyä merkittävästi kirjeissä lähetettävien tavaralähetysten määrää. Istanbulin kongressissa hyväksytyt **sopimusmuutokset tuotteita ja maksuja koskeviin artikloihin nostavat päätemaksujen tasoa aiemmasta**, joten tämä sopimus vie tilannetta parempaan suuntaan.

Posti ehdottaa, että Posti ja liikenne- ja viestintäministeriö yhdessä selvittäisivät **tarpeen ja mahdollisuudet sopimusvelvoitteita koskevien varaumien tekemiselle seuraavissa kongresseissa**. Varaumien avulla voitaisiin kehittää palveluja markkinaehtoisesti kansallisen lainsäädännön sallimalla tavalla, samankaltaisesti kotimaan palvelujen kanssa. Myös muita, kansallisia toimenpiteitä on selvitettävä, jotta kansainvälisen postiliikenteen hoitamisesta aiheutuvaa kustannustaakkaa voitaisiin keventää.

Henkilötietojen käsittely:

10 artiklaan on lisätty uusi kohta, jonka mukaan nimetyt operaattorit voivat siirtää henkilötietoja sähköisesti osoite- tai kauttakulkumaiden nimetyille operaattoreille, jotka tarvitsevat näitä tietoja palvelun tuottamiseen. Lakiesityksen

Posti Oy
Postintaival 7, Helsinki
PL 1. 00011 POSTI

puh. 020 4511
www.posti.fi

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9

perusteluihin on lausuntokierroksen perusteella lisätty kuvaus postilain henkilötietojen käsittelyä koskevista säännöksistä sekä yleisen tietosuoja-asetuksen 49 artiklan mukaisista erityistilanteista, joissa henkilötietoja voidaan siirtää EU- ja ETA-alueen ulkopuolisiin ns. kolmansiin maihin.

Kansainvälisten kirje- ja pakettilähetysten välittäminen ja palvelun toteuttaminen on osa Postin yleispalveluvelvollisuutta. **Kansainvälinen postipalvelu edellyttää lähetyskohtaisten tietojen siirtämistä** lähettävän ja vastaanottavan maan nimettyjen operaattoreiden välillä. Henkilötietojen siirto voi olla operatiivisten tarpeiden lisäksi välttämätöntä myös tulli- ja turvallisuusviranomaisten vaatimuksen vuoksi. UPU-sopimukset ovat kansallisen voimaansaattamisen jälkeen Suomessa osa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä. Kansainvälisen postitoiminnan hoitamisen edellyttämän **henkilötietojen siirron sallittavuudesta ei kuitenkaan saa jäädä epäselvyyttä**. Posti ehdottaakin, että yleissopimuksen 10 artiklan tarkoitettua henkilötietojen siirtämisen suhdetta postilakiin tarkasteltaisiin vielä erikseen.

Posti Oy
Postipalvelut

Noora Laaksonen
johtaja, kuluttaja- ja kansainväliset palvelut